

De UAV-2012 naast de UAV-1989
met toelichting van R. Petersen

UAV-2012

UAV-2012

overzichtelijk naast de UAV-1989

Toelichting op het gebruik van deze UAV

Deze uitgave van de UAV voorziet in de officieel vastgestelde teksten van de UAV-1989 samen met die van de UAV-2012. Door een synchrone plaatsing van deze beide UAV's naast elkaar en met de aanpassingen vetgedrukt zijn de verschillen in één oogopslag zichtbaar.

Het zoeken is gemakkelijker gemaakt door de meest van belang zijnde bepalingen, de zogenaamde Top 3 bepalingen, lichtblauw af te drukken. De overzichtelijke inhoudsopgave geeft ook een goed overzicht van alle paragraaftitels waardoor snel een beeld wordt verkregen waar gezocht kan worden.

Ter verduidelijking en ter verbetering van het toepassen de UAV is hier en daar een toelichtende opmerking of verwijzing naar een ander deel van de UAV opgenomen.

Na de inhoudsopgave is onder een viertal kopjes een handige samenvatting van de UAV opgenomen.

Deze uitgave van de UAV vormt samen met een voorbeeld van een RAW-bestek een vast onderdeel van Het UAV-spel.

Afwijkingen afrekenen

Tot slot is aan deze UAV een stappenplan toegevoegd waaruit snel is op te maken hoe in het geval van afwijkingen op het project gehandeld moet worden.

Zoek de verschillen!

Als aardigheidje is aan deze UAV een zoekopdracht gekoppeld in de vorm van vier toevoegingen aan de tekst van de UAV-2012 die niets met de originele, per 19 januari 2012 vastgestelde, versie te maken hebben.

Wij vinden het leuk als u ons laat weten welke toevoegingen dit zijn.

Om het (digitaal) zoeken in de UAV te vergemakkelijken hebben wij een applicatie ontwikkeld welke te gebruiken is op PC, laptop, iPad, en mobiele telefoons.

Kijk op: www.petersen.nl of www.m.petersen.nl

Veel succes met het gebruik van deze UAV.

Petersen Civiele Techniek

Rende Petersen

n.b.! In deze UAV zijn gekleurde markeringsstrips opgenomen om snel een opvallende markering aan te brengen.

Inhoudsopgave: UAV-1989 én UAV-2012

hoofdstuk 1	Algemeen	6
§ 1	Aanduidingen, begripsbepalingen.....	6
§ 2	Van toepassing zijnde voorschriften, tegenstrijdige bepalingen	8
hoofdstuk 2	Vertegenwoordiging van partijen	9
§ 3	Directie	9
§ 4	Gevolmachtigde van de aannemer	10
hoofdstuk 3	Algemene verplichtingen van partijen.....	10
§ 5	Verplichtingen van de opdrachtgever	10
§ 6	Verplichtingen van de aannemer	12
hoofdstuk 4	Aanvang, uitvoeringsduur, oplevering.....	18
§ 7	Datum van aanvang.....	18
§ 8	Uitvoeringsduur, uitstel van oplevering.....	18
§ 8a	Beproeving.....	19
§ 9	Opneming en goedkeuring	20
§ 10	Oplevering	22
§ 11	Onderhoudstermijn	23
§ 12	Aansprakelijkheid van de aannemer na de oplevering	24
hoofdstuk 5	Wijziging tijdstippen van uitvoering, schorsing, beëindiging in onvoltooide staat.....	25
§ 13	Wijziging tijdstippen van uitvoering.....	25
§ 14	Schorsing van het werk en beëindiging van het werk in onvoltooide staat	26

hoofdstuk 6	Werkterrein, reclame.....	27
§ 15	Werkterrein	27
§ 16	Afsluiting, reclame	28
hoofdstuk 7	Bouwstoffen.....	28
§ 17	Verwerking van bouwstoffen	28
§ 18	Keuring van bouwstoffen	29
§ 19	Eigendom van bouwstoffen.....	31
§ 20	Zorg voor bouwstoffen	32
§ 21	Oude bouwstoffen.....	32
§ 22	Garantie voor een onderdeel	33
hoofdstuk 8	Hulpmiddelen.....	34
§ 23	Loodsen en andere hulpmiddelen.....	34
§ 24	Hulpmiddelen van de opdrachtgever.....	35
§ 25	Gezonken materieel	35
hoofdstuk 9	Uitvoering	36
§ 26	Algemeen tijdschema, werkplan	36
§ 27	Dagboek, lijsten, rapporten, verslagen van bouwvergaderingen	38
§ 28	Afbakening, peilingen en opmetingen	40
§ 29	Verschillen in afmetingen of in de toestand van bestaande werken en terreinen	40
§ 30	Voorzieningen in waterkering, waterdoorlaat en verkeer	41
§ 31	Verband met andere werken	42
§ 32	Gevonden voorwerpen.....	42

§ 33	Vermoeden van onvoldoend werk	42
§ 34	Wijzigingen in de uitvoering	43
hoofdstuk 10	Meer en minderwerk	44
§ 35	Verrekening van meer- en minderwerk	44
§ 36	Bestekswijzigingen.....	45
§ 37	Stelposten.....	47
§ 38	Hoeveelheden.....	49
§ 39	Afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden	50
hoofdstuk 11	Betaling, omzetbelasting, kortingen, verpanding	51
§ 40	Betaling.....	51
§ 41	Omzetbelasting.....	53
§ 42	Kortingen	54
§ 43	Verpanding of cessie door de aannemer aan derden	55
hoofdstuk 11a	Zekerheidstelling, verzekering	55
§ 43a	Zekerheidstelling	55
§ 43b	Verzekering.....	57
hoofdstuk 12	Schade aan het werk.....	57
§ 44	Schade aan het werk	57
hoofdstuk 13	In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van een der partijen.....	59
§ 45	In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de opdrachtgever.....	59
§ 46	In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de aannemer	60
hoofdstuk 14	Kostenverhogende omstandigheden.....	62

§ 47	Kostenverhogende omstandigheden	62
hoofdstuk 15	Vastleggen van de toestand, beslechting van geschillen	63
§ 48	Vastleggen van de toestand	63
§ 49	Beslechting van geschillen	64
§ 50	Voortzetting van het werk.....	65
- Bijlage A	Volmacht aannemer	
- Bijlage B	Afstandsverklaring eigendom bouwstoffen	

toegift!

- Interessant
- Belangrijk
- Nieuw
- Leuk

Afwijkingen afrekenen, stap voor stap!

- schade
- bestekwijzigingen
- niet verrekenbare (exacte) hoeveelheden
- verrekenbare hoeveelheden
- geaccordeerde hoeveelheden

UAV-1989

UAV-2012

Hoofdstuk 1 Algemeen

§1 Aanduidingen, begripsbepalingen

1. Verstaan wordt onder:		1. Verstaan wordt onder:	
de aannemer:	de natuurlijke of rechtspersoon, aan wie het werk is opgedragen;	de aannemer:	de natuurlijke of rechtspersoon, aan wie het werk is opgedragen;
de aannemingsom:	het bedrag, waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen, de omzetbelasting daarin niet begrepen;	de aannemingsom :	het bedrag, waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen, de omzetbelasting daarin niet begrepen;
het bestek:	de beschrijving van het werk, de daarbij behorende tekeningen, de voor het werk geldende voorwaarden, de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing;	het bestek:	de beschrijving van het werk, de daarbij behorende tekeningen, de voor het werk geldende voorwaarden, de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing;
bouwstoffen:	de in het werk te brengen materialen, voorwerpen, onderdelen, installaties, grond van allerlei soort en dergelijke;	bouwstoffen:	de in het werk te brengen materialen, voorwerpen, onderdelen, installaties of onderdelen daarvan , grond van allerlei soort en dergelijke;
dag:	kalenderdag;	dag:	kalenderdag;
de opdrachtgever:	de natuurlijke of rechtspersoon, die het werk opdraagt;	de opdrachtgever:	de natuurlijke of rechtspersoon, die het werk opdraagt;
de overeenkomst:	de tussen opdrachtgever en aannemer tot stand gekomen overeenkomst van aanneming van werk;	de overeenkomst:	de tussen opdrachtgever en aannemer tot stand gekomen overeenkomst van aanneming van werk;
U.A.V.:	deze Uniforme Administratieve voorwaarden 1989;	UAV:	Deze Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 ;
het werk:	het uit te voeren werk of de te verrichten levering;	het werk:	het uit te voeren werk, technische installatiewerk of de te

			verrichten levering;
werkdag:	een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag;	werkdag:	een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag;
verjaardag:	een kalenderdag waarop iemand precies een jaar ouder is geworden meestal gepaard gaande met feest, cadeautjes en gebak. Belangrijk om niet te vergeten!;	verjaardag:	een kalenderdag waarop iemand precies een jaar ouder is geworden meestal gepaard gaande met feest, cadeautjes en gebak. Belangrijk om niet te vergeten!
B.W.:	Burgerlijk Wetboek.		
2. Indien in het bestek een afzonderlijke termijn is gesteld, binnen welke een deel van het werk moet worden opgeleverd, wordt voor de toepassing van de §§ 6, vierde lid, 8, 9, 10, 11, 12, 42 en 44 dat deel als een afzonderlijk werk aangemerkt.		2. Indien in het bestek een afzonderlijke termijn is gesteld, binnen welke een deel van het werk moet worden opgeleverd, wordt voor de toepassing van de §§ 6, vierde lid, 8, 8a, 9, 10, 11, 12, 42 en 44 dat deel als een afzonderlijk werk aangemerkt.	
3. Indien in het bestek een afzonderlijke termijn is gesteld, binnen welke de uitvoering van het werk tot een bepaalde stand moet zijn gevorderd, voordat de oplevering plaats vindt, is het bepaalde in de §§ 8, 9 en 42 van overeenkomstige toepassing.		3. Indien in het bestek een afzonderlijke termijn is gesteld, binnen welke de uitvoering van het werk tot een bepaalde stand moet zijn gevorderd, voordat de oplevering plaats vindt, is het bepaalde in de §§ 8, 8a , 9 en 42 van overeenkomstige toepassing.	
4. Indien aan de totstandkoming van de overeenkomst geen aanbesteding is voorafgegaan, wordt voor de toepassing van de §§ 2, tweede lid, 6, elfde en dertiende lid, en 49, tweede lid, in plaats van 'de dag van aanbesteding' gelezen 'de dag van de prijsaanbieding van de aannemer'.		4. Indien aan de totstandkoming van de overeenkomst geen aanbesteding is voorafgegaan, wordt voor de toepassing van de §§ 2, tweede lid, 6, elfde en dertiende lid, 48, tweede lid , en 49, tweede lid, in plaats van 'de dag van aanbesteding' gelezen 'de dag van de prijsaanbieding van de aannemer'.	
5. Bij meerjarige onderhoudswerken, opgedragen voor een bepaalde som per jaar wordt, indien sprake is van 'aannemingsom' of van 'termijn van betaling', bedoeld de aannemingsom per jaar of de termijn van betaling van het betrokken onderhoudsjaar.		5. Bij meerjarige onderhoudswerken, opgedragen voor een bepaalde som per jaar wordt, indien sprake is van 'aannemingsom' of van 'termijn van betaling', bedoeld de aannemingsom per jaar of de termijn van betaling van het betrokken onderhoudsjaar.	

§ 2 Van toepassing zijnde voorschriften, tegenstrijdige bepalingen

1. De bepalingen van deze U.A.V. gelden voor zover daarvan in het bestek niet uitdrukkelijk is afgeweken.	1. De bepalingen van deze UAV gelden voor zover daarvan in het bestek niet uitdrukkelijk is afgeweken.
2. Tot het bestek behoren mede, als waren zij er letterlijk in opgenomen, de op het werk van toepassing verklaarde Nederlandse normen van de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut, zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luiden.	2. Tot het bestek behoren mede, als waren zij er letterlijk in opgenomen, de op het werk van toepassing verklaarde technische normvoorschriften , zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luiden.
3. Op de overeenkomst is van toepassing het Nederlandse recht.	3. Op de overeenkomst is van toepassing het Nederlandse recht.
4. Indien onderdelen van het bestek onderling tegenstrijdig zijn, wordt, tenzij een andere bedoeling uit het bestek voortvloeit, de rangorde daarvan bepaald aan de hand van de volgende regels:	4. Indien onderdelen van het bestek onderling tegenstrijdig zijn, wordt, tenzij een andere bedoeling uit het bestek voortvloeit, de rangorde daarvan bepaald aan de hand van de volgende regels:
a. een nieuw geschreven of getekend document gaat voor een oud geschreven of getekend document;	a. een nieuw geschreven of getekend document gaat voor een oud geschreven of getekend document;
b. de beschrijving gaat voor een tekening;	b. de beschrijving gaat voor een tekening;
c. een bijzondere regeling gaat voor een algemene regeling; met dien verstande, dat regel a gaat voor de regels b en c, en regel b voor regel c.	c. een bijzondere regeling gaat voor een algemene regeling; met dien verstande, dat regel a gaat voor de regels b en c, en regel b voor regel c.
Indien toepassing van deze regels geen uitkomst biedt, wordt de tegenstrijdigheid, met inachtneming van de billijkheid, uitgelegd ten nadele van degene door of namens wie het bestek is opgesteld.	Indien toepassing van deze regels geen uitkomst biedt, wordt de tegenstrijdigheid, met inachtneming van de billijkheid, uitgelegd ten nadele van degene door of namens wie het bestek is opgesteld.
5. Het in het vierde lid bepaalde laat onverlet de verplichting van de aannemer om de opdrachtgever te waarschuwen in geval van een klaarblijkelijke tegenstrijdigheid tussen onderdelen van het bestek.	5. Het in het vierde lid bepaalde laat onverlet de verplichting van de aannemer om de directie te waarschuwen in geval van een klaarblijkelijke tegenstrijdigheid tussen onderdelen van het bestek.

Hoofdstuk 2 Vertegenwoordiging van partijen

§ 3 Directie

1. De opdrachtgever is gerechtigd één of meer personen aan te wijzen om als directie op te treden of de directie bij te staan dan wel als zodanig aangewezen personen door anderen te vervangen.	1. De opdrachtgever is gerechtigd een of meer personen aan te wijzen om als directie op te treden of de directie bij te staan dan wel als zodanig aangewezen personen door anderen te vervangen.
2. Indien de opdrachtgever niet één of meer personen wil aanwijzen om als directie op te treden, is hij verplicht hiervan vóór de uitvoering van het werk schriftelijk mededeling te doen aan de aannemer. Indien door het niet aanwijzen of niet vervangen van een of meer personen om als directie op te treden meer van de aannemer wordt verlangd dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd, heeft hij recht op bijbetaling.	2. Indien de opdrachtgever niet een of meer personen wil aanwijzen om als directie op te treden, is hij verplicht hiervan vóór de uitvoering van het werk schriftelijk mededeling te doen aan de aannemer. Indien door het niet aanwijzen of niet vervangen van een of meer personen om als directie op te treden meer van de aannemer wordt verlangd dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd, heeft hij recht op bijbetaling.
3. De opdrachtgever geeft van elke aanwijzing, indien deze niet reeds in het bestek is gedaan, en van elke wijziging of intrekking daarvan, onverwijld schriftelijk kennis aan de aannemer.	3. De opdrachtgever geeft van elke aanwijzing als bedoeld in het eerste lid , indien deze niet reeds in het bestek is gedaan, en van elke wijziging of intrekking daarvan, onverwijld schriftelijk kennis aan de aannemer.
4. Zolang en voor zover de opdrachtgever niet schriftelijk aan de aannemer van het tegendeel doet blijken, vertegenwoordigt de directie de opdrachtgever in alle zaken het werk betreffende. In de gevallen echter, waar in de U.A.V. uitdrukkelijk de opdrachtgever is genoemd, is alleen deze bevoegd.	4. Zolang en voor zover de opdrachtgever niet schriftelijk aan de aannemer van het tegendeel doet blijken, vertegenwoordigt de directie de opdrachtgever in alle zaken het werk betreffende. In de gevallen echter, waar in de UAV uitdrukkelijk de opdrachtgever is genoemd, is alleen deze bevoegd.
5. Indien meer dan één persoon als directie is aangewezen, wordt ieder der aangewezen personen geacht de directie te vertegenwoordigen.	5. Indien meer dan één persoon als directie is aangewezen, wordt ieder der aangewezen personen geacht de directie te vertegenwoordigen.
6. De directie oefent het toezicht uit op de uitvoering van het werk en op de naleving van de overeenkomst.	6. De directie oefent het toezicht uit op de uitvoering van het werk en op de naleving van de overeenkomst.
7. Personen, die zijn aangewezen om de directie bij te staan, binden deze in zoverre het tegendeel niet schriftelijk aan de aannemer is medegedeeld.	7. Personen, die zijn aangewezen om de directie bij te staan, binden deze in zoverre het tegendeel niet schriftelijk aan de aannemer is medegedeeld.
8. De directie is bevoegd te bepalen, dat door haar aan te duiden werkzaamheden niet mogen worden uitgevoerd dan in tegenwoordigheid van de directie of van	8. De directie is bevoegd te bepalen, dat door haar aan te duiden werkzaamheden niet mogen worden uitgevoerd dan in tegenwoordigheid van de directie of van

door haar aangewezen personen.	door haar aangewezen personen
9. Indien en zolang de opdrachtgever van zijn in het eerste lid bedoelde bevoegdheid geen gebruik heeft gemaakt, treedt hij daar, waar in de U.A.V. sprake is van de directie, in haar plaats.	9. Indien en zolang de opdrachtgever van zijn in het eerste lid bedoelde bevoegdheid geen gebruik heeft gemaakt, treedt hij daar, waar in de UAV sprake is van de directie, in haar plaats.

§ 4 Gevolmachtigde van de aannemer

1. De aannemer is te allen tijde gerechtigd bij door de directie goed te keuren volmacht een of meer personen aan te wijzen om hem in zaken het werk betreffende te vertegenwoordigen. Ditzelfde geldt bij wijziging van bedoelde volmacht.	1. De aannemer is te allen tijde gerechtigd één of meer personen aan te wijzen om hem in zaken het werk betreffende te vertegenwoordigen. De aanwijzing door de aannemer van personen die hem in zaken het werk betreffende zullen vertegenwoordigen, moet geschieden met gebruikmaking van een volmacht overeenkomstig Bijlage A van de UAV. Ditzelfde geldt bij wijziging van bedoelde volmacht.
2. Een door de aannemer gewaarmerkt afschrift van de volmacht wordt onverwijld aan de directie verschaft.	2. Een door de aannemer gewaarmerkt afschrift van de volmacht wordt onverwijld aan de directie verschaft.
3. De aanwijzing van iedere gevolmachtigde geschiedt voor het werk of voor een bepaald gedeelte ervan.	3. De aanwijzing van iedere gevolmachtigde geschiedt voor het werk of voor een bepaald gedeelte ervan.

Hoofdstuk 3 Algemene verplichtingen van partijen

§ 5 Verplichtingen van de opdrachtgever

1. De opdrachtgever zorgt er voor, dat de aannemer tijdig kan beschikken:	1. De opdrachtgever zorgt er voor, dat de aannemer tijdig kan beschikken:
a. over de vergunningen, ontheffingen of dergelijke beschikkingen, die voor de opzet van het werk volgens het bestek vereist zijn;	a. over de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen , die voor de opzet van het werk volgens het bestek vereist zijn;
b. over het terrein of het water, waarop of waarin het werk moet worden uitgevoerd;	b. over het terrein of het water, waarop of waarin het werk moet worden uitgevoerd;
c. over de benodigde tekeningen en andere gegevens;	c. over de benodigde tekeningen en andere gegevens;
d. over de verstrekkingen, die de opdrachtgever ingevolge de overeenkomst doet.	d. over de verstrekkingen, die de opdrachtgever ingevolge de overeenkomst doet.

het UAV spel

Het UAV-spel en recentelijk ook Het UAV-gc-spel vormen een leerzame ondersteuning voor UAV-cursussen welke enerzijds zijn gebaseerd op de UAV-1989 en de UAV-2012 en anderzijds op geïntegreerde contracten op basis van de UAV-gc-2005.

Het UAV-spel vormt ook een goede basis om met verschillende contractpartners gezamenlijk te spelen bijvoorbeeld tijdens een kick-off om op een leuke maar ook leerzame manier met elkaar kennis te maken. Het UAV-spel en Het UAV-gc-spel kunnen projectspecifiek aan een 'eigen' project worden aangepast."

2^e druk, juni 2012

Tiel, Petersen Civiele Techniek

Deze uitgave van de UAV-1989 met ernaast de UAV-2012 is gemaakt door Petersen Civiele Techniek.

Op diverse plaatsen zijn toelichtende of aanvullende opmerkingen geplaatst, ter verduidelijking. Deze opmerkingen zijn cursief gedrukt en vormen geen onderdeel van de UAV.

Op vier locaties is tekst toegevoegd die niets te maken heeft met de oorspronkelijk, per 19 januari 2012 vastgestelde UAV-2012.

[Artikelen die in deze kleur zijn afgedrukt behoren tot de **Top 3** van belangrijke bepalingen.](#)

Deze uitgave van de UAV vormt ook een vast onderdeel van Het UAV-spel.

www.petersen.nl